

"นวัตกรรม" อีกทางเลือกแก้จน สร้างรายได้ยั่งยืนเป็นกอบเป็นกำ

โดย วารุณี สิทธิรังสรรค์ warunee11@yahoo.com

"ภาคอีสาน มีปัญหาความยากจนมาโดยตลอด ทั้งๆ ที่หากมีการนำนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมก็สามารถสร้างรายได้ไม่ยาก" ดร.ศุภชัย หล่อโลหการ ผู้อำนวยการสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) เผยขณะนำคณะลงพื้นที่เพื่อเปิดตัวโครงการ "เครือข่ายธุรกิจนวัตกรรมภาคอีสาน" ระหว่างวันที่ 9-11 กุมภาพันธ์ ที่โรงแรมพูลแมน ขอนแก่น ราชวอดิศจ.ขอนแก่น พร้อมเยี่ยมชมโครงการต้นแบบ อาทิ โครงการระบบการเลี้ยงไร่น้ำนางฟ้าสิรินธรเชิงพาณิชย์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม เป็นต้น

ที่ผ่านมา สนช.ให้การสนับสนุนภาคเอกชนในการสร้างเครือข่ายนวัตกรรมในภูมิภาคต่างๆ อาทิ เครือข่ายธุรกิจนวัตกรรมล้านนาทางภาคเหนือตอนบน เช่น เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน และเครือข่ายสี่แยกอินโดจีนทางภาคเหนือตอนล่าง เช่น พิจิตร พิษณุโลก สำหรับภาคอีสานได้ทุ่มงบประมาณ 20 ล้านบาท เพื่อดำเนินโครงการเครือข่ายธุรกิจนวัตกรรมภาคอีสาน หรือ "เครือข่ายร้อยแก่นมหากาฬ" นำร่องในจังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ โดยจะสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรม 10 โครงการภายในระยะเวลา 1 ปี

"โครงการนี้จะมีส่วนช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มช่วยลดต้นทุนการผลิต แม้จะไม่ร่ำรวยทันที แต่สร้างอาชีพอย่างยั่งยืน" ผู้อำนวยการ สนช.กล่าว

ยกตัวอย่าง "โครงการระบบการเลี้ยงไร่น้ำนางฟ้าสิรินธรเชิงพาณิชย์" ซึ่งเป็นหนึ่งในเครือข่ายร้อยแก่นมหากาฬ โดย สนช.สนับสนุนงบประมาณ 424,000 บาท ให้แก่ ผศ.ไพฑูริ ศิริภูธร อาจารย์ประจำสาขาประมง คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา วิทยาเขตสกลนคร จ.สกลนคร ดำเนินโครงการดังกล่าวภายในพื้นที่ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีไร่น้ำนางฟ้า กระจายตัวอยู่ตามแหล่งน้ำจืดชั่วคราวจำนวนมาก ทั้งนาข้าว บ่อน้ำขนาดเล็ก หรือแม้แต่คลองข้างถนน เพราะสัตว์ดังกล่าวมีวงจรชีวิตสั้น แต่หากมีการพัฒนาระบบเพาะเลี้ยงก็จะกลายเป็นสัตว์เศรษฐกิจทันที

ผศ.ไพฑูริ ระบุว่า ไร่น้ำนางฟ้า สามารถทดแทนแหล่งอาหารโปรตีนชนิดต่างๆ ทั้งไร่น้ำเค็ม ปลาป่น สารเร่งสีสังเคราะห์ที่ใช้สำหรับเลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง ซึ่งนำเข้าจากต่างประเทศสูงถึงปีละกว่า 30,000 ล้านบาท แต่หากมีการพัฒนาระบบการเลี้ยงไร่น้ำนางฟ้าให้เหมาะสมจะกลายเป็นอาชีพใหม่ให้แก่เกษตรกรไทย ดนและทีมวิจัยของศูนย์วิจัยอนุกรมวิธานประยุกต์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงพัฒนาระบบการเพาะเลี้ยงไร่น้ำนางฟ้าในบ่อดิน ผสมผสานกับการให้สูตรอาหารจำเพาะ ซึ่งขณะนี้ได้จดสิทธิบัตรแล้ว ระบบนี้เพาะเลี้ยงไร่น้ำนางฟ้าได้สูงถึง 2 ล้านตัวต่อบ่อเพาะเลี้ยงขนาด 1 ไร่ ขณะเดียวกันยังได้รับผลกำไรสูง เนื่องจากลงทุนเพียงครั้งเดียวไม่ถึง 10,000 บาท แต่สร้างรายได้ยั่งยืนเป็นกอบเป็นกำ

หากเพาะเลี้ยงไข่จำนวน 2 ล้านฟองจะจำหน่ายได้ในราคา 6,000 บาท โดยไร่น้ำ 1 ตัวสามารถเพาะไข่ได้ 3,000 ฟอง ซึ่ง 1 ตัวมีศักยภาพในการออกไข่เดือนละกว่า 20 ครั้ง สำหรับการจำหน่ายมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งจำหน่ายในรูปของไข่ เพื่อให้เกษตรกรรายอื่นไปทำการเพาะเลี้ยงต่อ หรือจำหน่ายในรูปของตัวไร่น้ำ เพื่อทดแทนอาหารปลา อาหารกุ้ง โดยบรรจุในถุงอัดออกซิเจนหรือแช่แข็ง และในอนาคตจะพัฒนาเป็นอาหารอัดเม็ดเพื่อการส่งออกต่อไป

"ขณะนี้มีการจัดตั้งชมรมคนรักไร่น้ำนางฟ้าขึ้น ซึ่งมีสมาชิกประมาณ 200 คน เบื้องต้นมีการเพาะเลี้ยงไร่น้ำนางฟ้าแล้วใน 4 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น มหาสารคาม สกลนคร และกาฬสินธุ์ หากเกษตรกรรายใดสนใจติดต่อได้ที่ โทร.0-4320-2879" ผศ.ไพฑูริกล่าว

นอกจากนี้ สนช. ยังสนับสนุนงบฯ 500,000 บาท ให้แก่บริษัท รุ่งเจริญอุตสาหกรรม (1994) จำกัด จัดทำ "โครงการต้นแบบผลิตปุ๋ยชีวภาพจากแบคทีเรียสังเคราะห์แสง" ที่ อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นการนำแบคทีเรียที่เรียกว่า โรโดแบคทีเรีย แคลซูลาท์ส มาผ่านกระบวนการหมักร่วมกับมูลสัตว์ โดยใช้เทคนิคเดิมอากาศเข้าไปเพื่อให้ได้ปุ๋ยชีวภาพคุณภาพสูง ใช้เวลาหมักเพียง 15-20 วันเท่านั้นเมื่อเทียบกับปุ๋ยอินทรีย์ใช้เวลาหมัก 30 วัน และยังสามารถเพิ่มผลผลิตของข้าวได้มากกว่าปุ๋ยอินทรีย์ถึง 3 เท่า

ยังมี "โครงการเครื่องลดความชื้นเมล็ดพันธุ์ระบบลมแห้ง" ของ รศ.ดร.บุญมี ศิริ อาจารย์ประจำภาควิชาพืชศาสตร์และทรัพยากรการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาเครื่องลดความชื้นและควบคุมคุณภาพเมล็ดพันธุ์ฝักลูกผสม เนื่องจาก จ.ขอนแก่น เป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสม เช่น มะเขือเทศ แดง และพริก โดยมีปริมาณการส่งออกต่างประเทศสูงกว่า 2,000 ล้านบาทต่อปี แต่ที่ผ่านมากษัตริกรรมักประสบปัญหาหลังเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ต้องทำการลดความชื้นด้วยการตากแดดนานถึง 3-5 วัน ทำให้ไม่สามารถควบคุมมาตรฐาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อส่งออก อย่างไรก็ตามเครื่องดังกล่าวยังมีต้นทุนถูกมากเพียง 100,000 บาท ซึ่งถูกกว่านำเข้าจากต่างประเทศถึง 5 เท่า

นำติดตามว่านวัตกรรมจะพัฒนาภาคเกษตรไทยถึงฝันได้หรือไม่

มติชนรายวันวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ปีที่ 32 ฉบับที่ 11300 หน้า 10

ที่มา :

http://www.matichon.co.th/matichon/view_news.php?newsid=01lif10160252§ionid=0132&day=2009-02-16